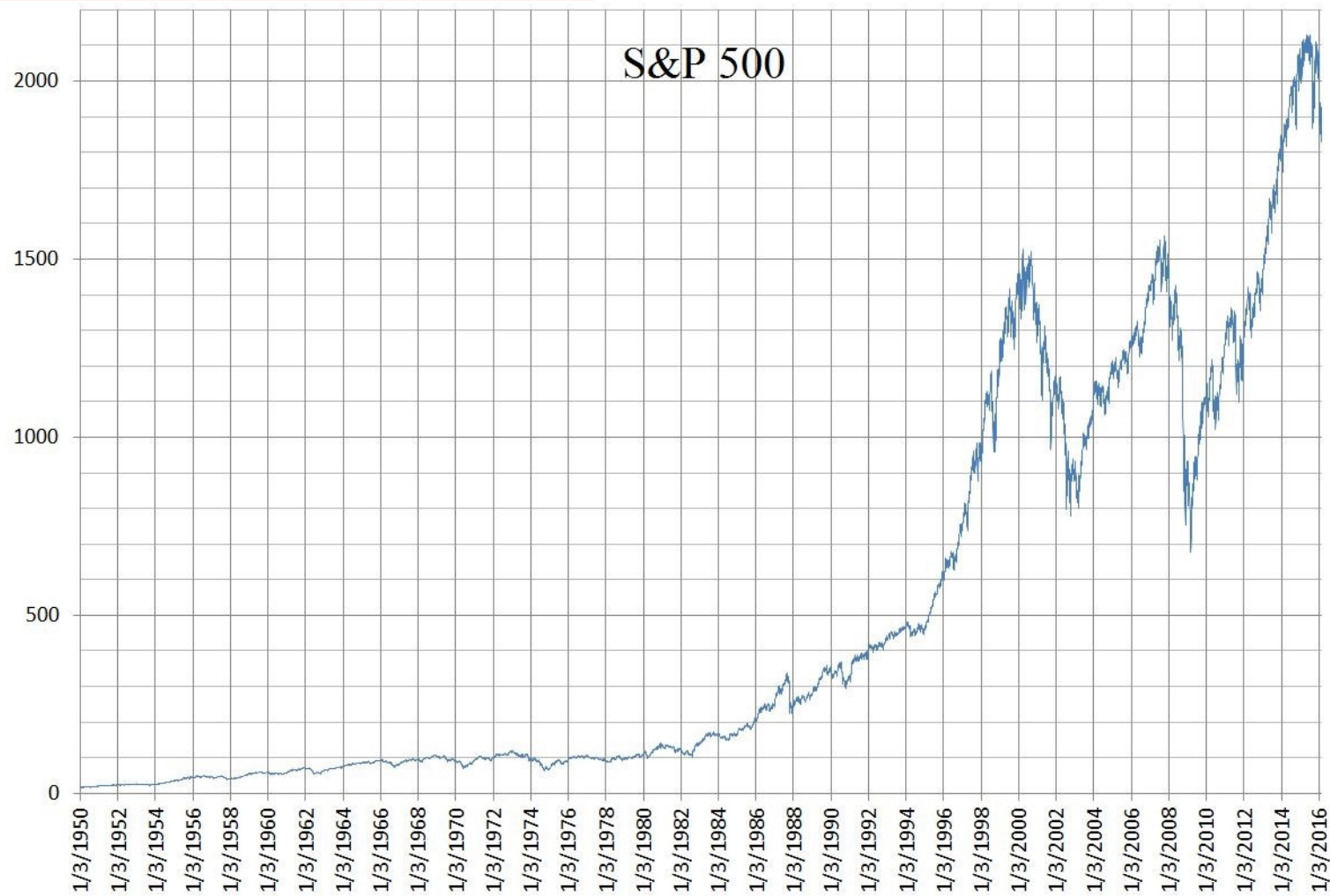

Уақыт сериясы машиналық оқыту

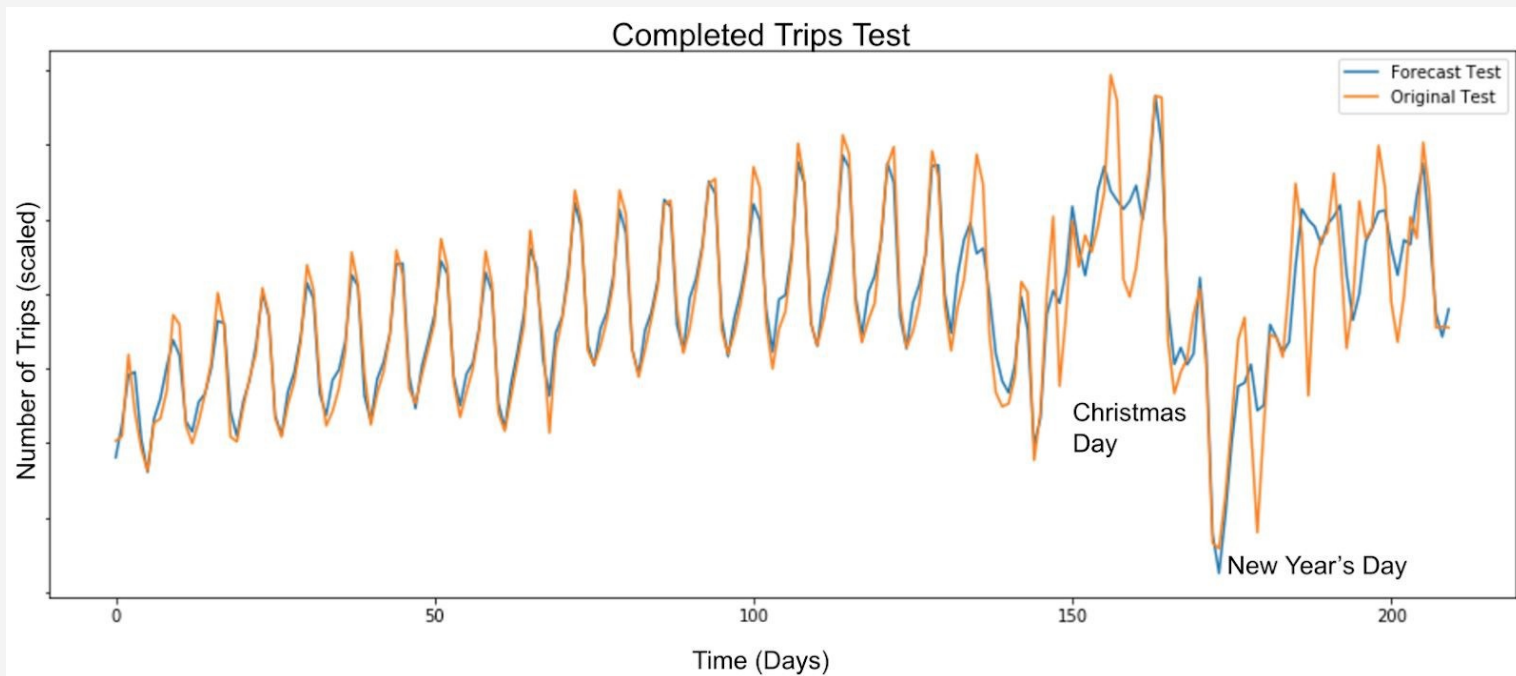
Уақыт

Uber trips

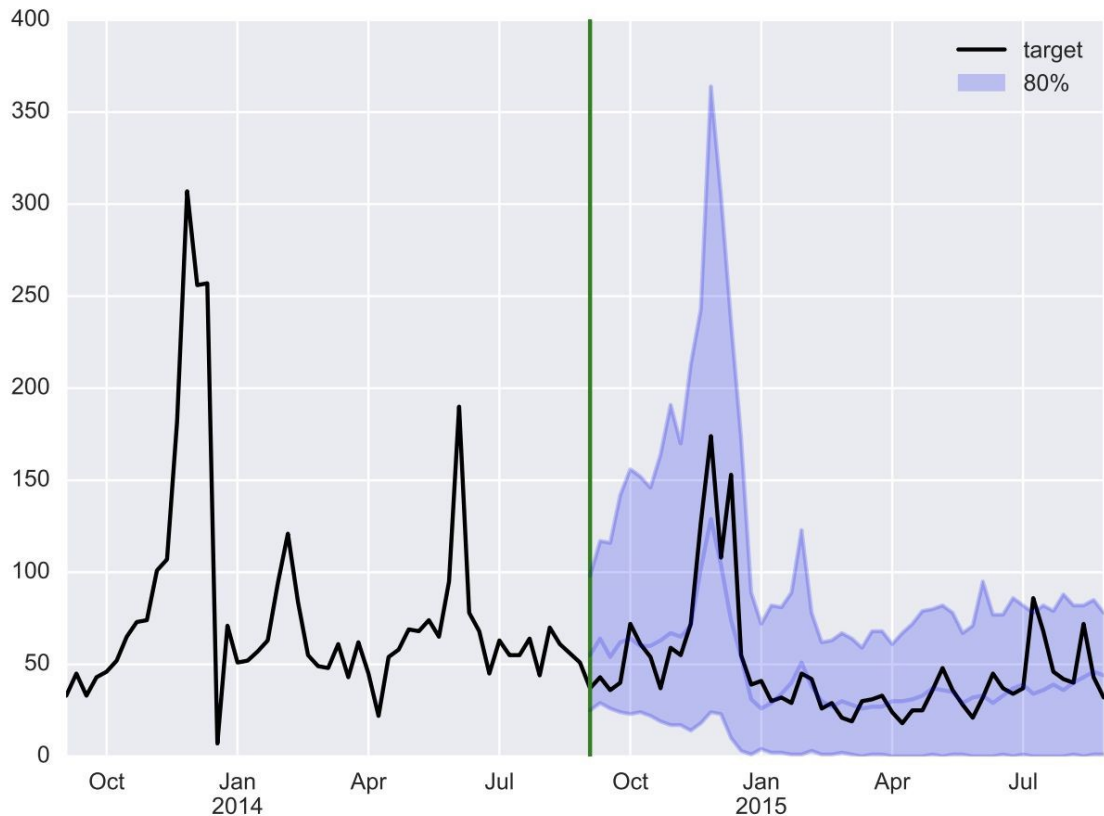
<https://eng.uber.com/neural-networks/>

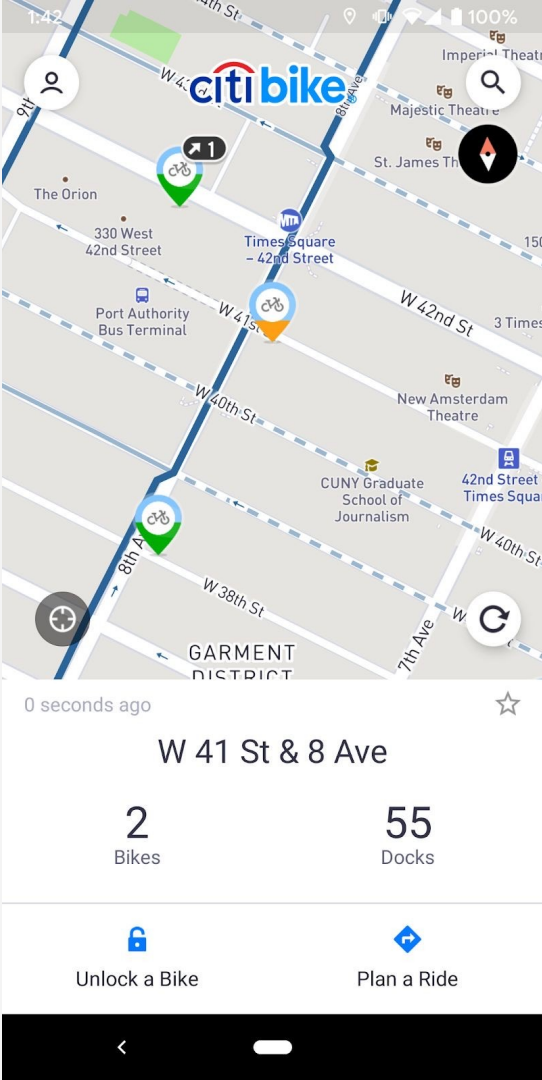
Amazon тауарларының апта сайынғы сатылымы

DeerAR: Авторегрессивті қайталанатын желілермен ықтималдық болжау

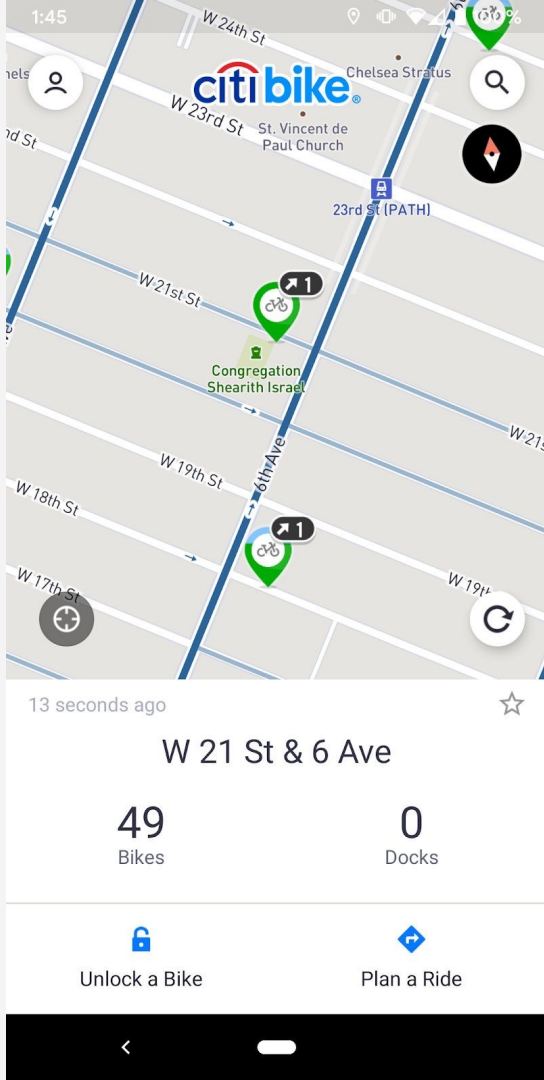
<https://arxiv.org/abs/1704.04110>

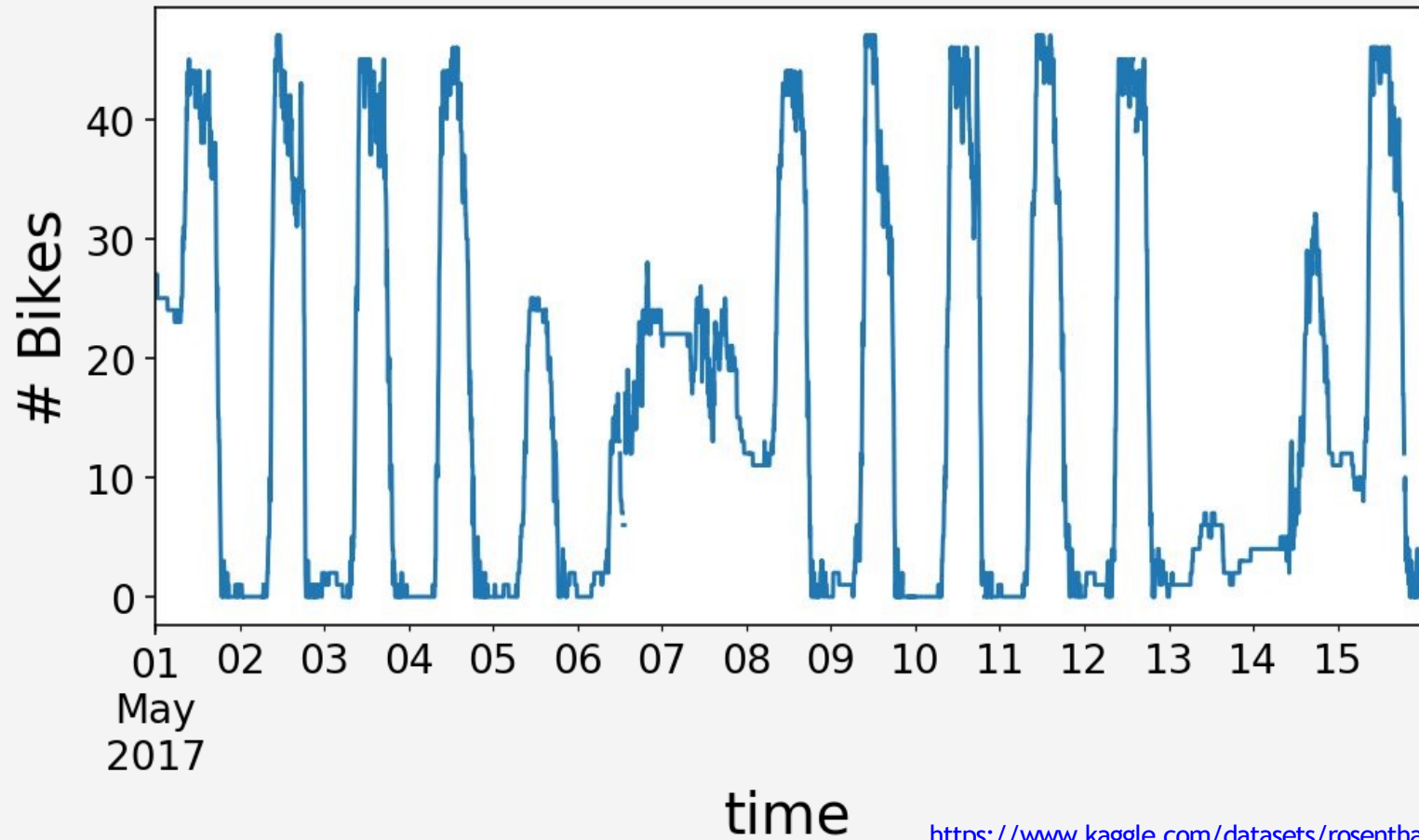

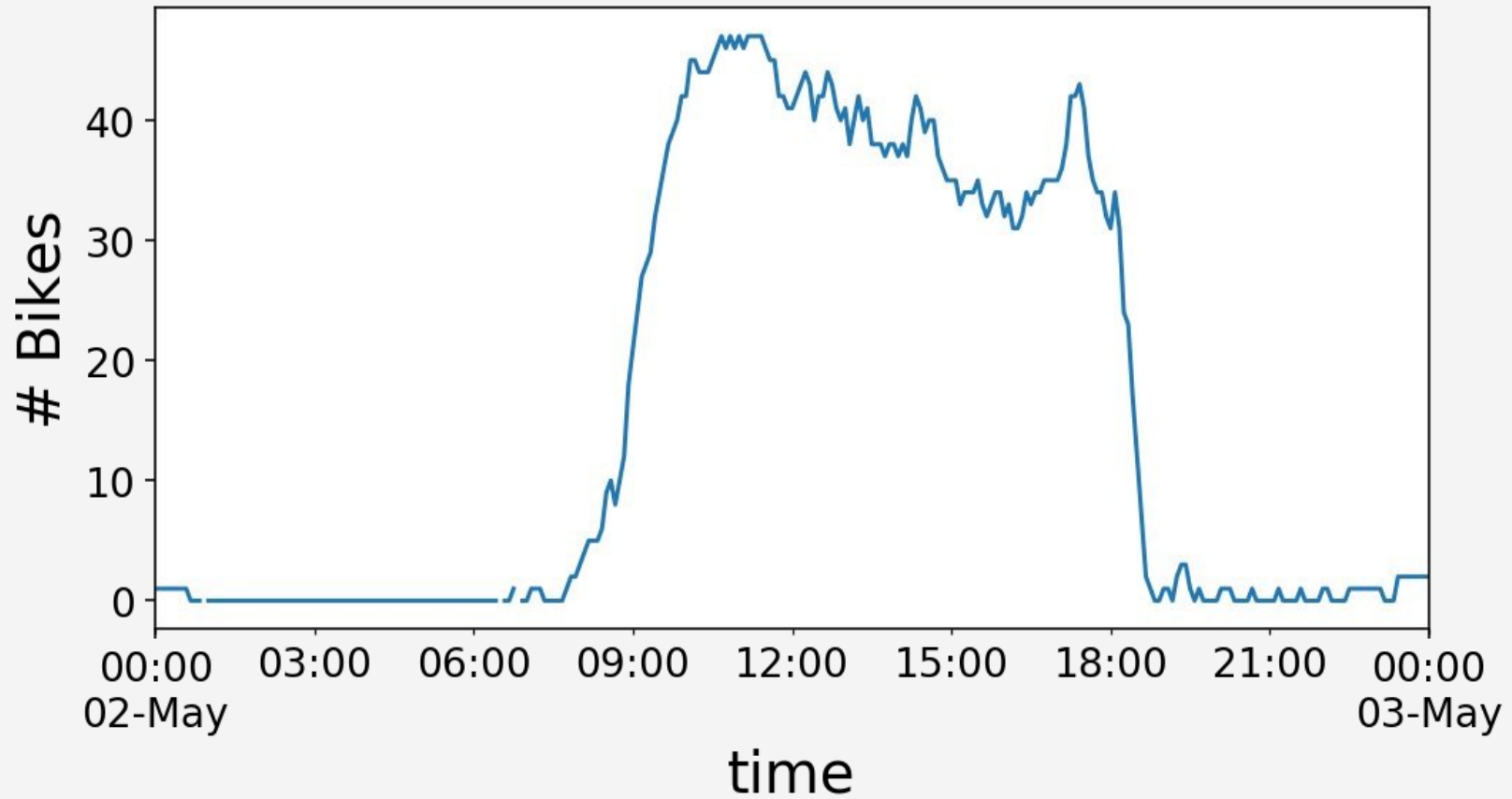
No Citi Bikes

No Docks

«Классикалық» уақыт сериясын модельдеу

State Space модельдері

Сызықты емес PDE's

ARIMA

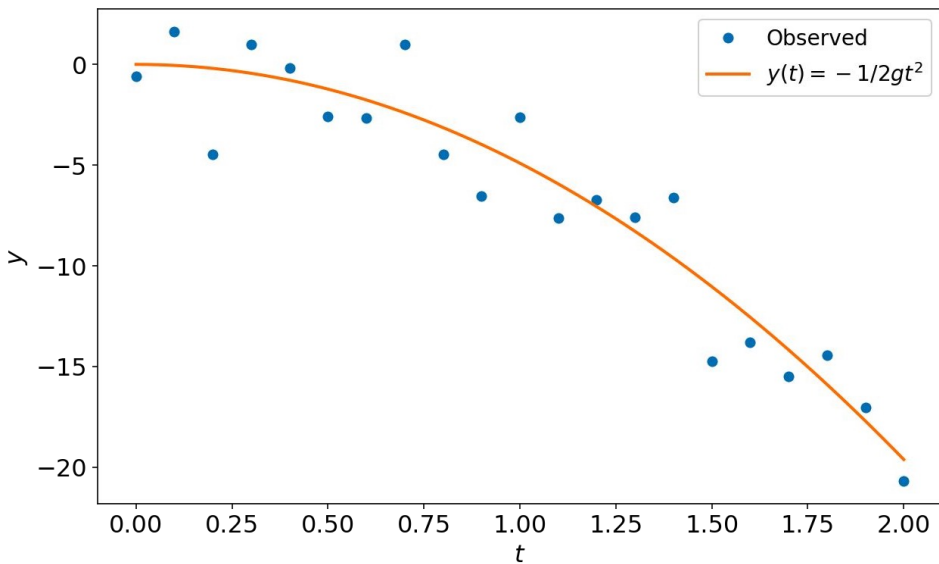
Гаусс-Марков теоремасы

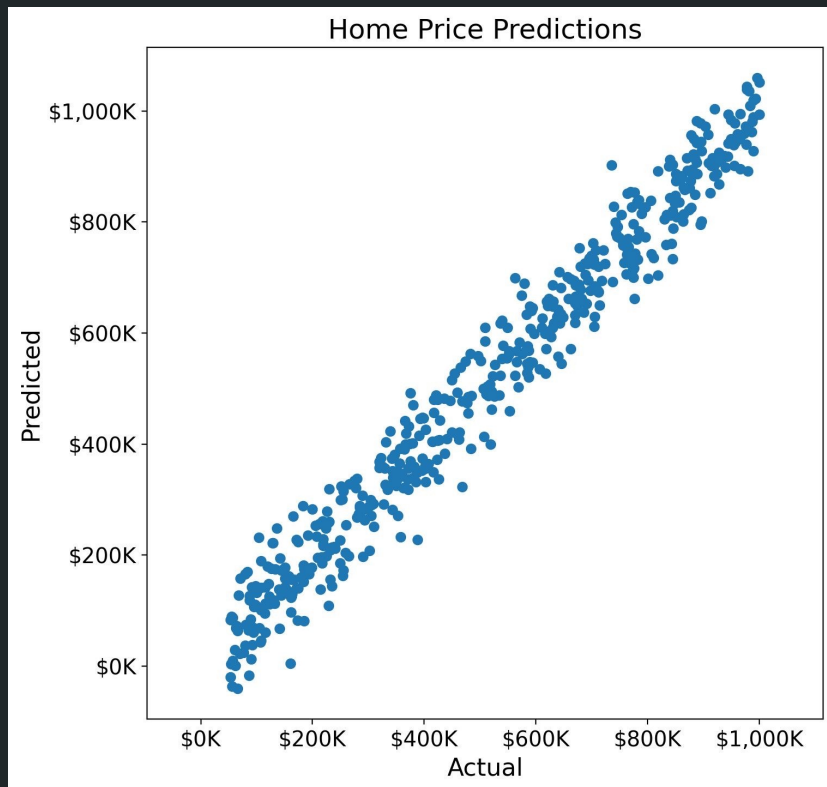
$$\begin{array}{ccccc}
 (1 - \phi_1 B - \dots - \phi_p B^p) & (1 - B)^d y_t & = & c + (1 + \theta_1 B + \dots + \theta_q B^q) \varepsilon_t \\
 \uparrow & \uparrow & & \uparrow \\
 \text{AR}(p) & d \text{ differences} & & \text{MA}(q)
 \end{array}$$

Қорытынды

Болжам

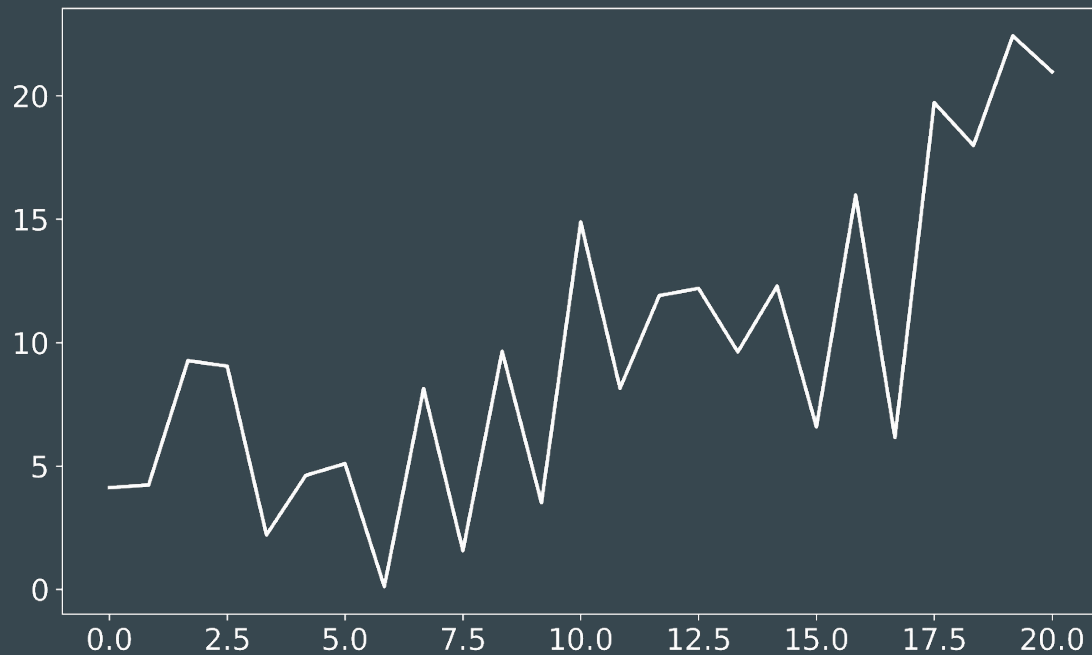

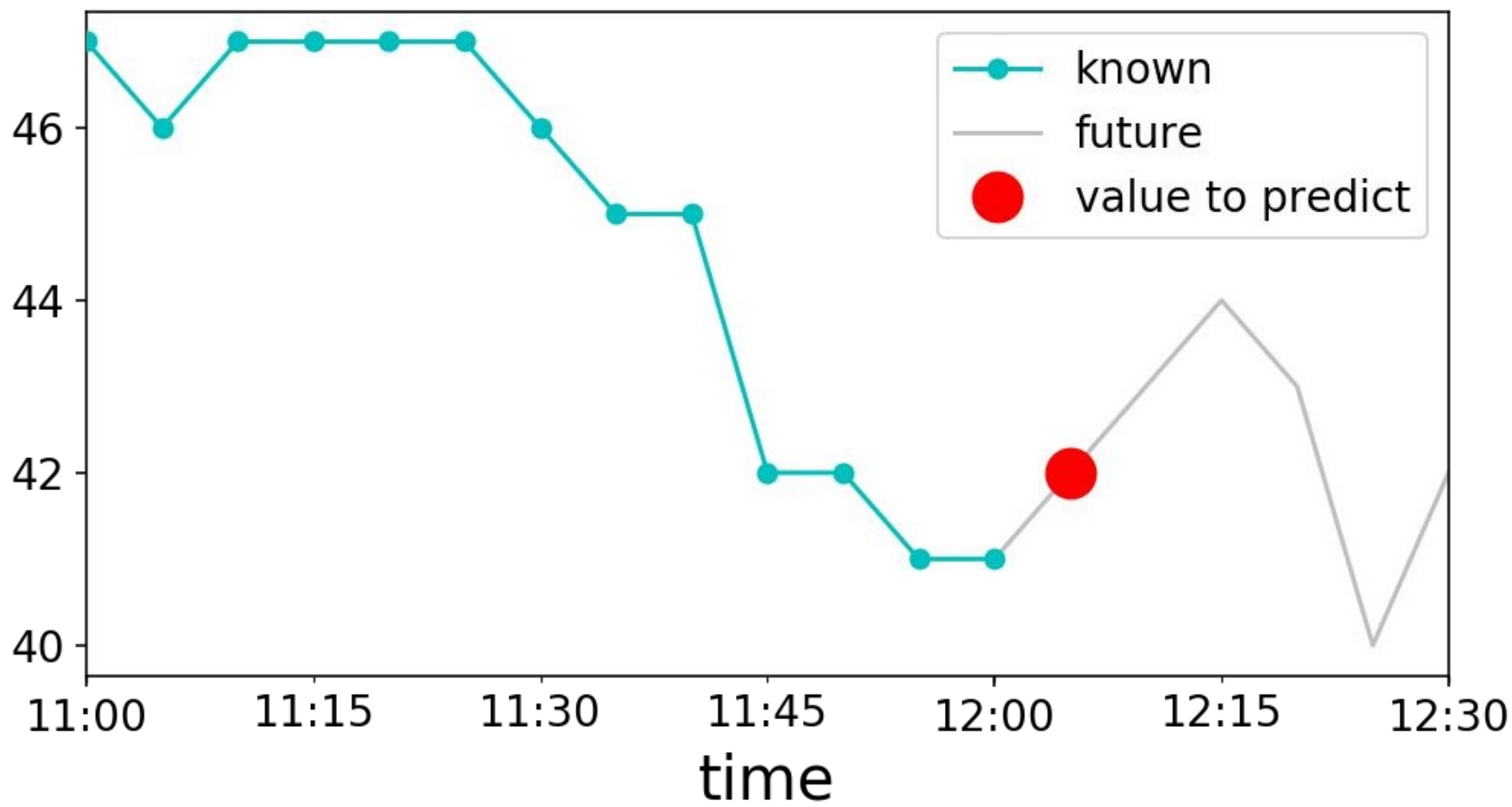
X матрицасы қайда?

```
f.fit(X, y)  
y_new = f.predict(X_new)
```

Бастапқыда у болды

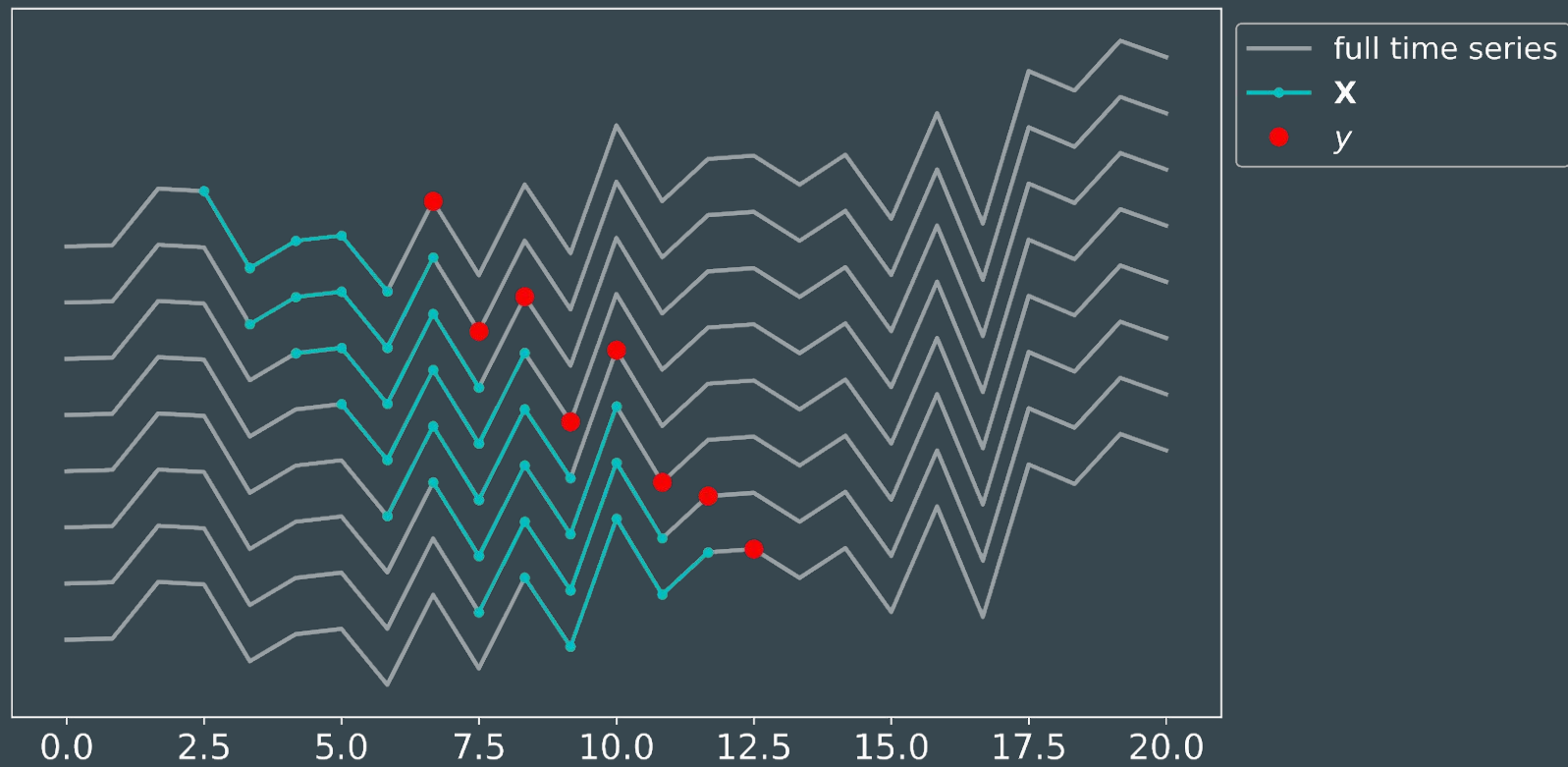
Авторегресивті / кешігу мүмкіндіктері

```
X = []  
for idx in range(len(y) - window):  
    X.append(y[idx:idx + window])  
  
X = np.array(X)
```

```
y: array([0,  
          1,  
          2,  
          3,  
          4,  
          5,  
          6,  
          7,  
          8,  
          9,  
         10])
```

```
x: array([[0, 1, 2, 3, 4],  
          [1, 2, 3, 4, 5],  
          [2, 3, 4, 5, 6],  
          [3, 4, 5, 6, 7],  
          [4, 5, 6, 7, 8],  
          [5, 6, 7, 8, 9]])
```


$$\mathbf{X}\beta = \hat{\mathbf{y}}$$

$$\begin{bmatrix} y_0 & y_1 & y_2 & \cdots & y_{w-1} \\ y_1 & y_2 & y_3 & \cdots & y_w \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ y_{t-2-w} & y_{t-1-w} & y_{t-w} & \cdots & y_{t-2} \\ y_{t-1-w} & y_{t-w} & y_{t-w+1} & \cdots & y_{t-1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \beta_0 \\ \beta_1 \\ \vdots \\ \beta_{w-2} \\ \beta_{w-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \hat{y}_w \\ \hat{y}_{w+1} \\ \vdots \\ \hat{y}_{t-1} \\ \hat{y}_t \end{bmatrix}$$

Модельдеу

- Сызықтық регрессиямен шектелмейді. Ағаштарды, нейрондық желілерді, қалағаныңыздың бәрін пайдаланыңыз!
- Регрессиямен шектелмейді. Жіктеу, кванттық регрессия және т.

Алдын ала өңдеу және ерекшелік инженериясы

- Айырмашылық
- Айналымы орта
- Сүзгілер
- Фурье компоненттері
- Маусымдық кешігулер
- т.б...

```
X = []  
for idx in range(len(y) - window):  
    X.append(y[idx:idx + window])
```

```
X = np.array(X)  
X = np.hstack((X, X_features))
```

«Экзогендік»
мүмкіндіктерді қосу

	Lag Features	Extra Features	
x:	[0, 1, 2, 3, 4,	.5, -.1],	→ 5,
	[1, 2, 3, 4, 5,	2.3, .2],	→ 6,
	[2, 3, 4, 5, 6,	-.2, .4],	→ 7,
	[3, 4, 5, 6, 7,	.9, 1.1],	→ 8,
	[4, 5, 6, 7, 8,	1.2, .5],	→ 9,
	[5, 6, 7, 8, 9,	-.7, -.2]]	→ 10]

y: array([0,
1,
2,
3,
4,
5,
6,
7,
8,
9,
10])

```
X = []  
for idx in range(len(y) - window):  
    X.append(y[idx:idx + window])
```

```
X = np.array(X)  
X = np.hstack((X, X_features))
```

«Экзогендік»
мүмкіндіктерді қосу

Құрылысы
күрделі!

Арығу
мүмкіндіктері

Қосымша
мүмкіндіктер

```
x: array([[0, 1, 2, 3, 4, .5, -.1],  
[1, 2, 3, 4, 5, 2.3, .2],  
[2, 3, 4, 5, 6, -.2, .4],  
[3, 4, 5, 6, 7, .9, 1.1],  
[4, 5, 6, 7, 8, 1.2, .5],  
[5, 6, 7, 8, 9, -.7, -.2]])
```

```
y: array([0,  
1,  
2,  
3,  
4,  
5,  
6,  
7,  
8,  
9,  
10])
```

Қайталау

- Уақыт сериясын y алыңыз.
- y ішіндегі әрбір нүктені болжағыңыз келетін нүкте ретінде қарастырыңыз.
- Болжағыңыз келетін y нүктесіне дейін келетін кез келген деректерден X жасаңыз.

$$\mathbf{X}_t = \mathbf{y}_{t' < t}$$

- X және y бойынша регрессия моделін сәйкестендіріңіз.
- y ішіндегі әрбір нүкте үшін келесі нүктені болжау үшін үлгіні пайдаланыңыз.

$$\hat{y}_t = f(\mathbf{X}_t)$$

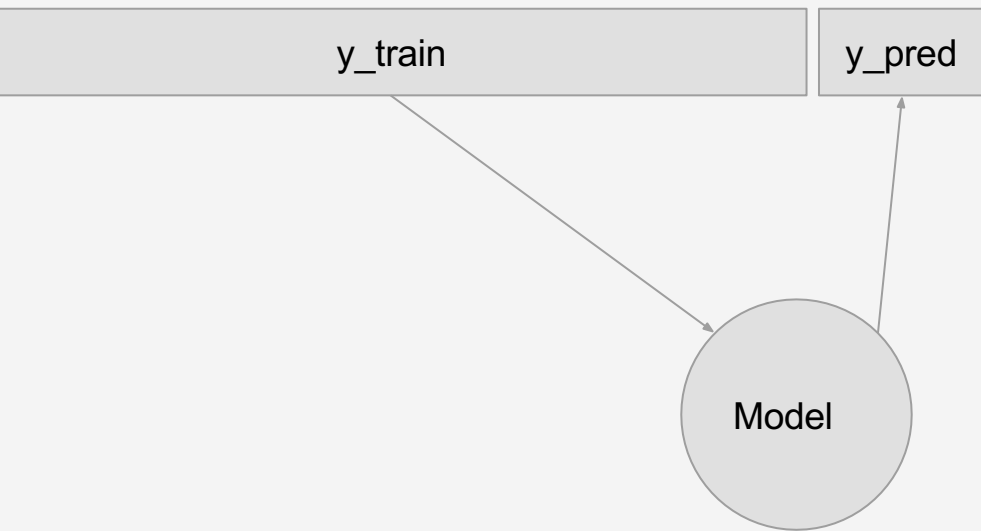
$$\hat{y}_t = f(\mathbf{y}_{t' < t-1})$$

Forecasting

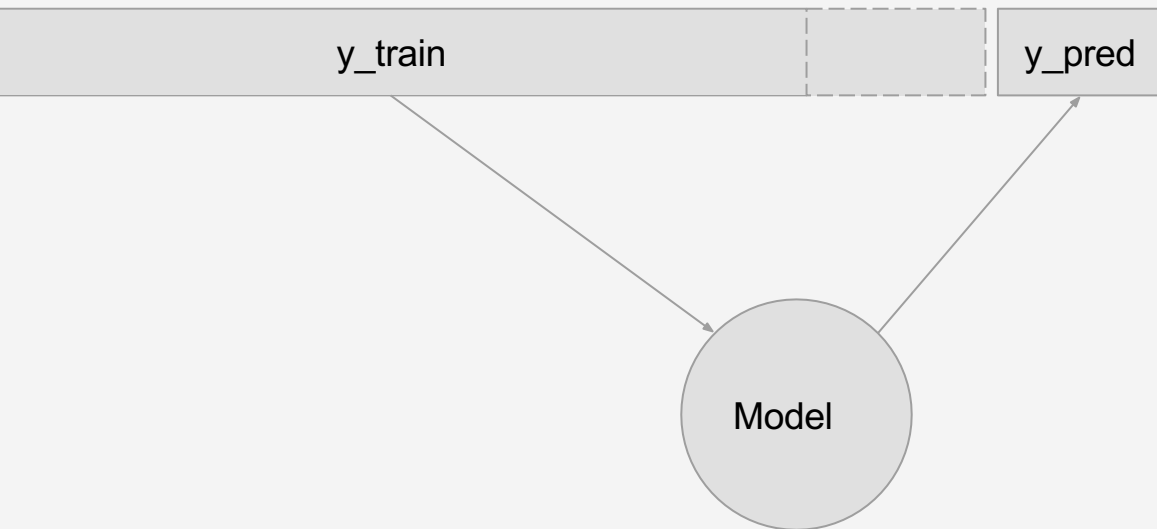

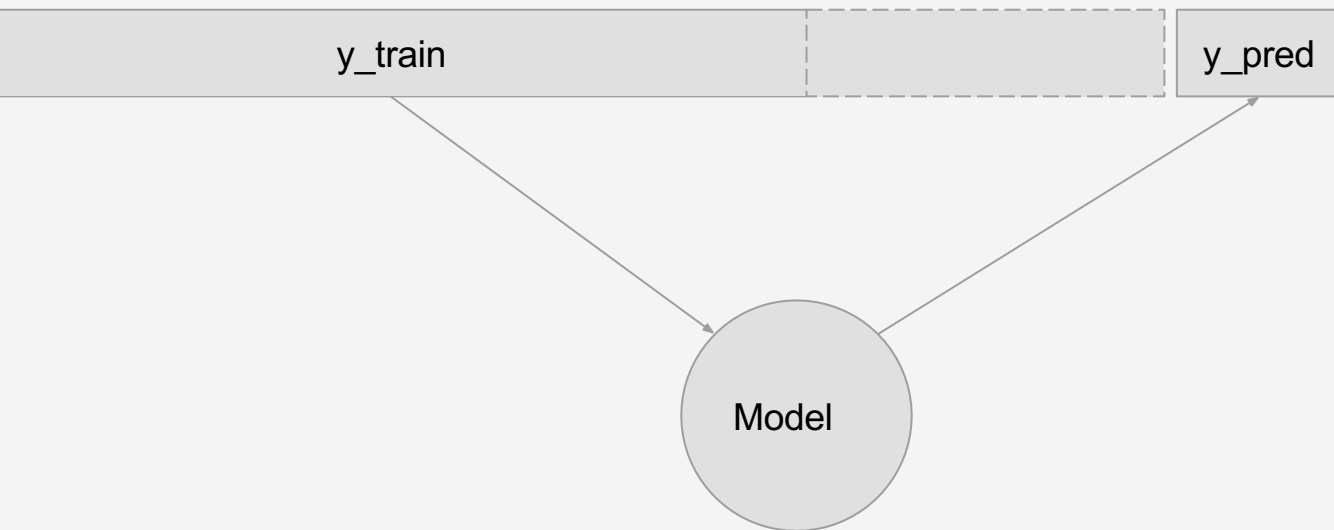
Рекурсивті болжау

Рекурсивті болжау

Рекурсивті болжау

Рекурсивті болжау

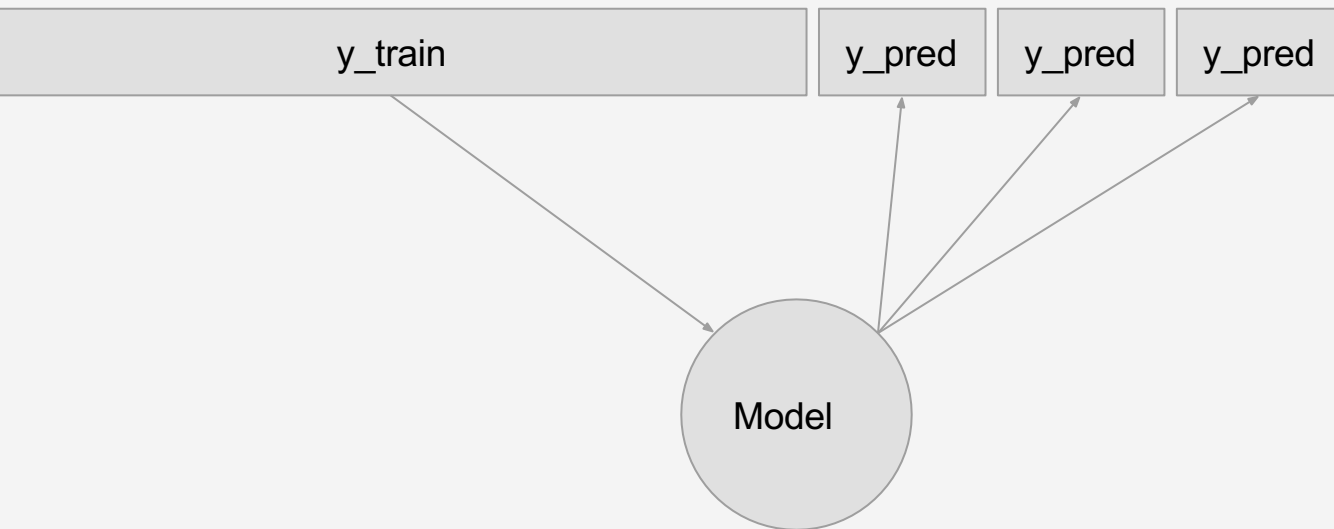


```
def recursive_forecast(model, input_data, num_points_in_future):  
    for point in range(num_points_in_future):  
        prediction = model.predict(input_data)  
        # Append prediction to the input data  
        input_data = np.hstack((input_data, prediction))  
  
    return prediction
```

Келесі қадам
үшін
оңтайландыр
у

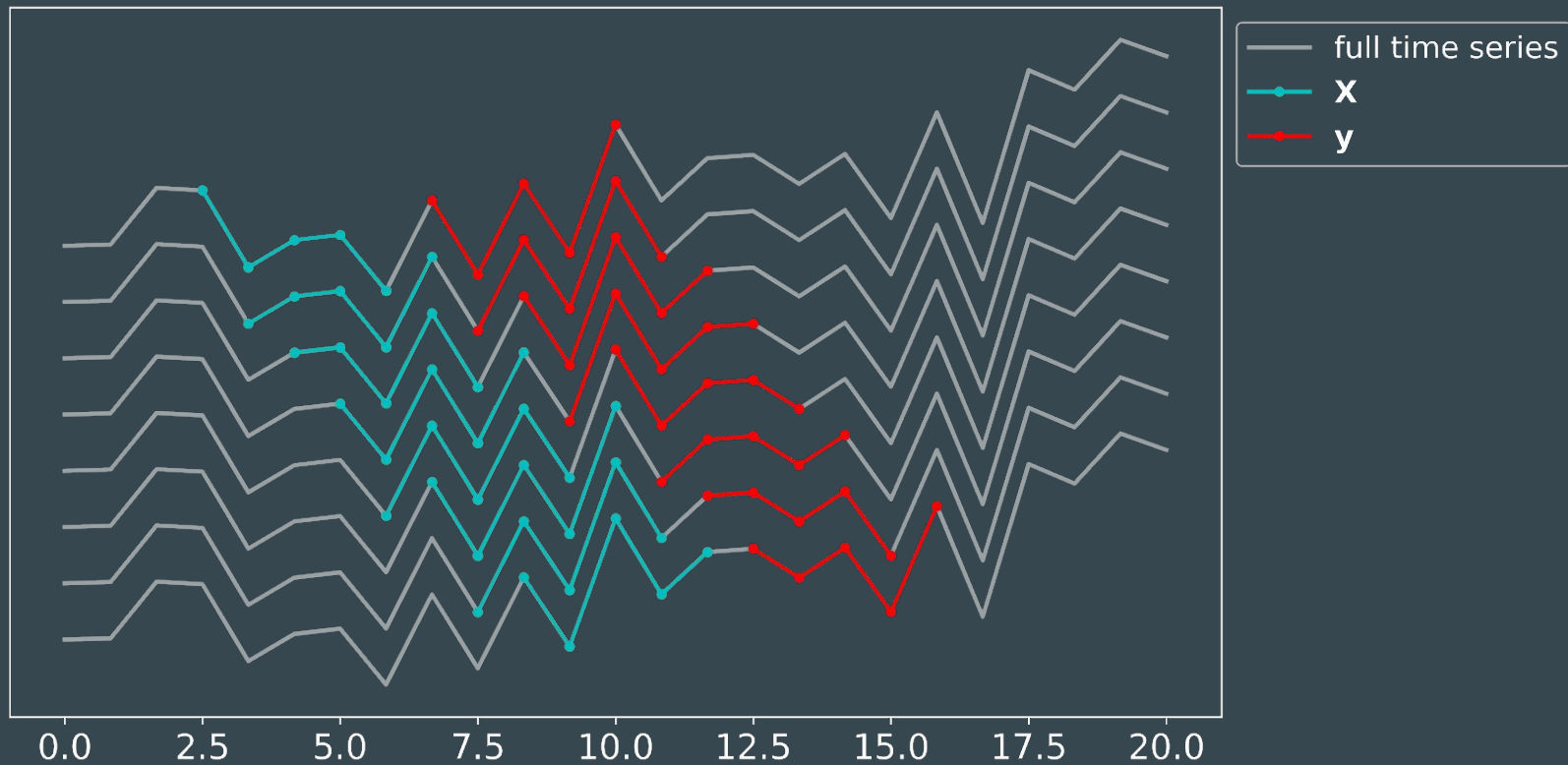
Рекурсивті
қадамдар
жұмыс істесін

Көзжик болжамы

More info: “Machine learning strategies for multi-step-ahead time series forecasting”,
Souhaib Ben Taieb https://souhaib-bentaieb.com/papers/2014_phd.pdf

Көкжиек болжамы


```
y: array([ 0.,  
          1.,  
          2.,  
          3.,  
          4.,  
          5.,  
          6.,  
          7.,  
          8.,  
          9.,  
         10.])  
y_horizon: array([[ 0.,  1.,  2.],  
                   [ 1.,  2.,  3.],  
                   [ 2.,  3.,  4.],  
                   [ 3.,  4.,  5.],  
                   [ 4.,  5.,  6.],  
                   [ 5.,  6.,  7.],  
                   [ 6.,  7.,  8.],  
                   [ 7.,  8.,  9.],  
                   [ 8.,  9., 10.],  
                   [nan, nan, nan],  
                   [nan, nan, nan]])
```


Бірнеше мақсатты болжау

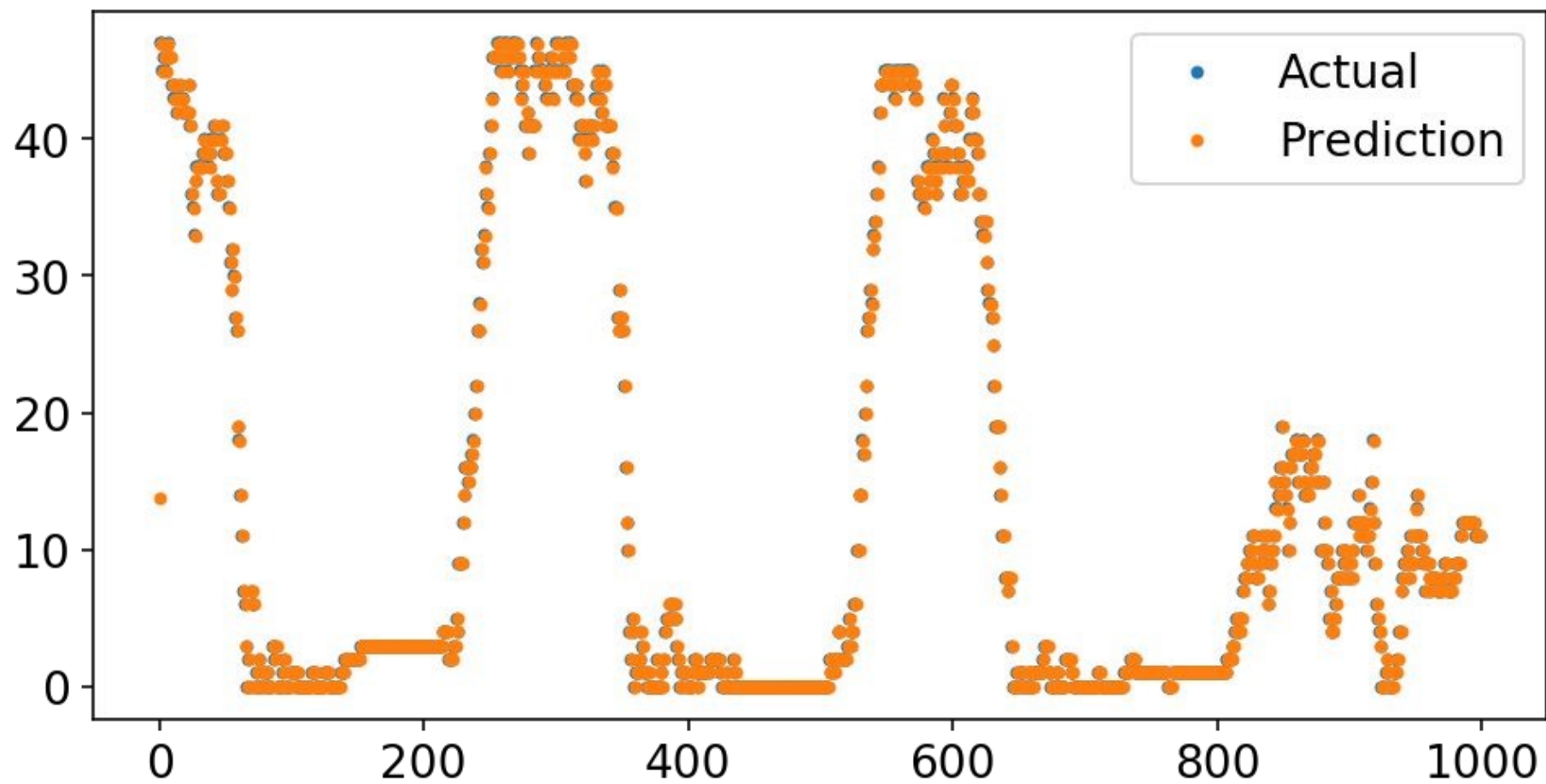
- [sklearn.multioutput.MultiOutputRegressor](#)
- Әрбір мақсат үшін жеке үлгіні жаттықтырыңыз.
- Артықшылықтары:
  - Өте қарапайым
  - Кез келген модельмен жұмыс істейді
- Кемшіліктері
  - Ресурсты қажет ететін
  - Біліммен бөліспейді

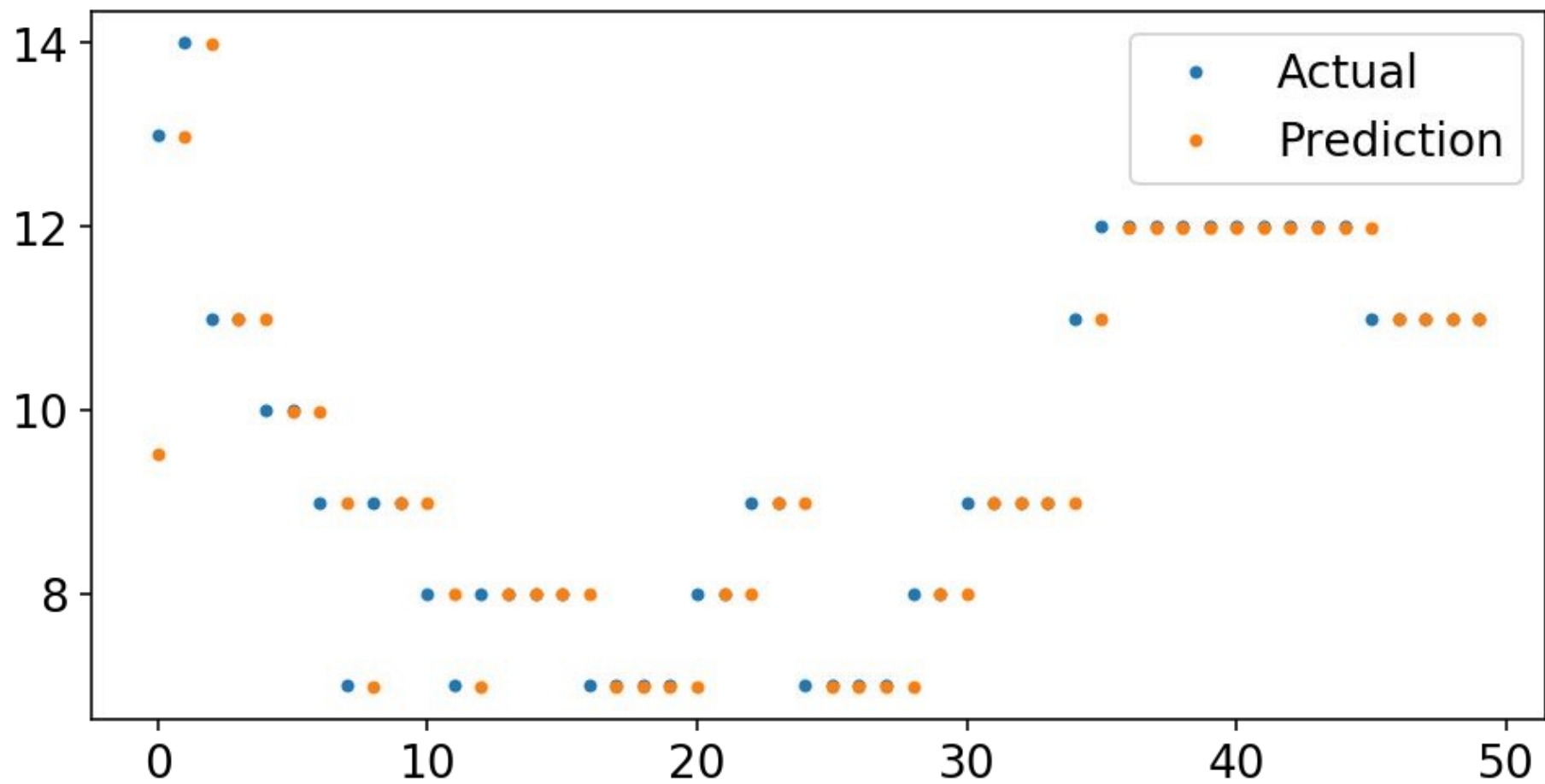
Бірнеше мақсатты болжау

- Бірнеше нәтижелі терең оқыту моделі.
- Артықшылықтары:
  - Мүмкін аз ресурсты қажет етеді
  - Тікелей оңтайландыру
  - Біліммен бөлісу
- Кемшіліктері:
  - Терең оқудың барлық ескертулері
  - Көкжиекпен шектелген

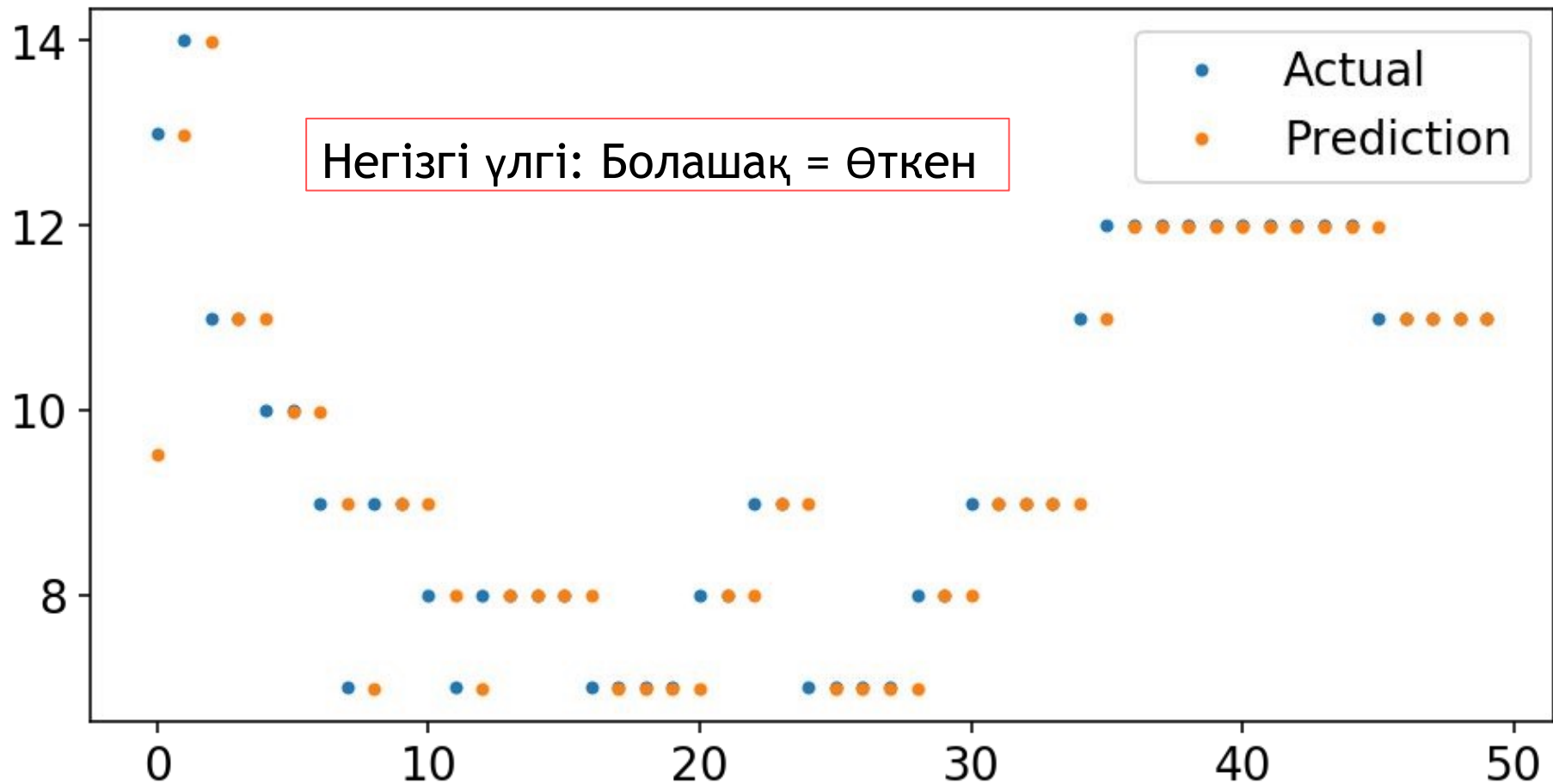
Бағалау

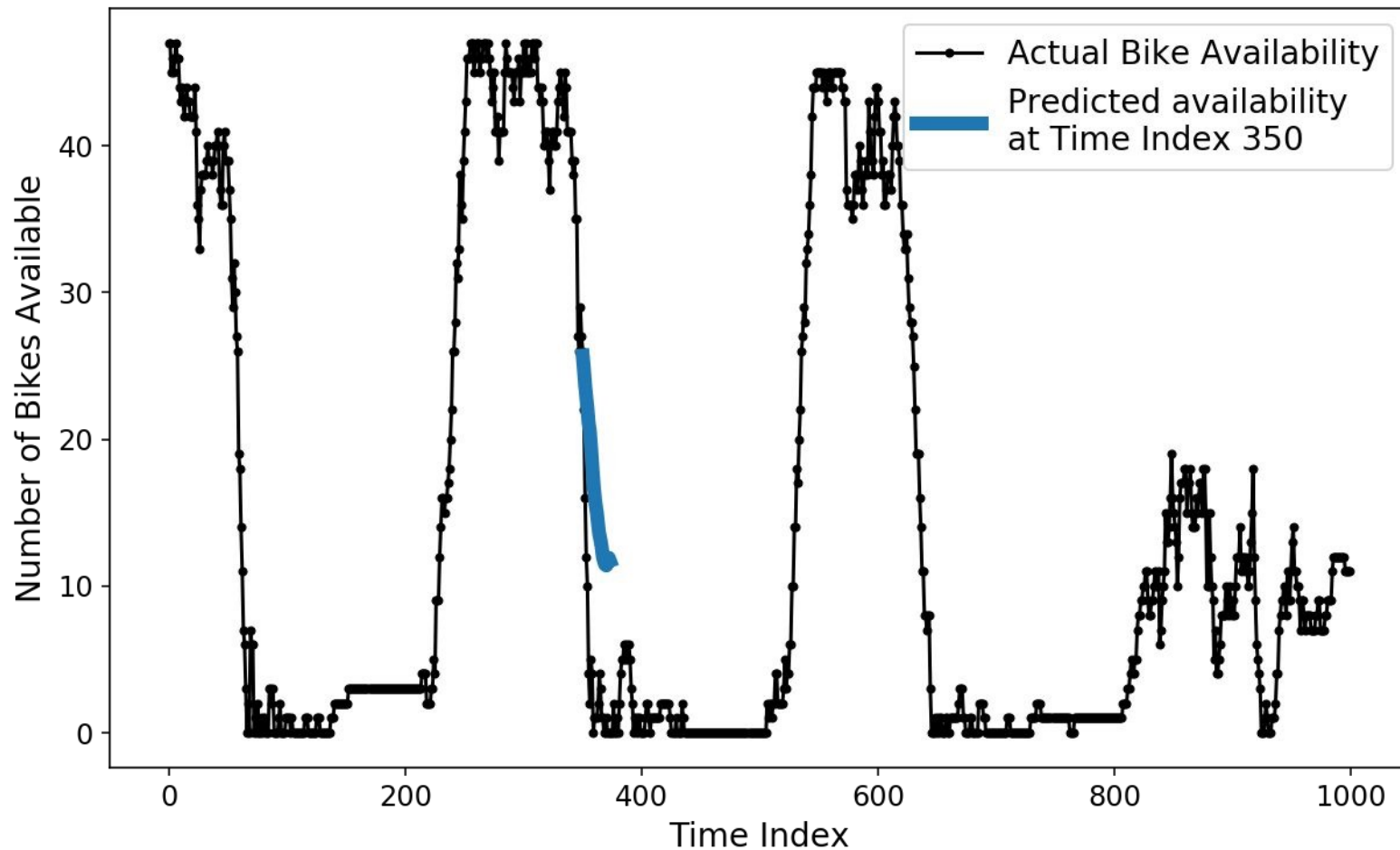

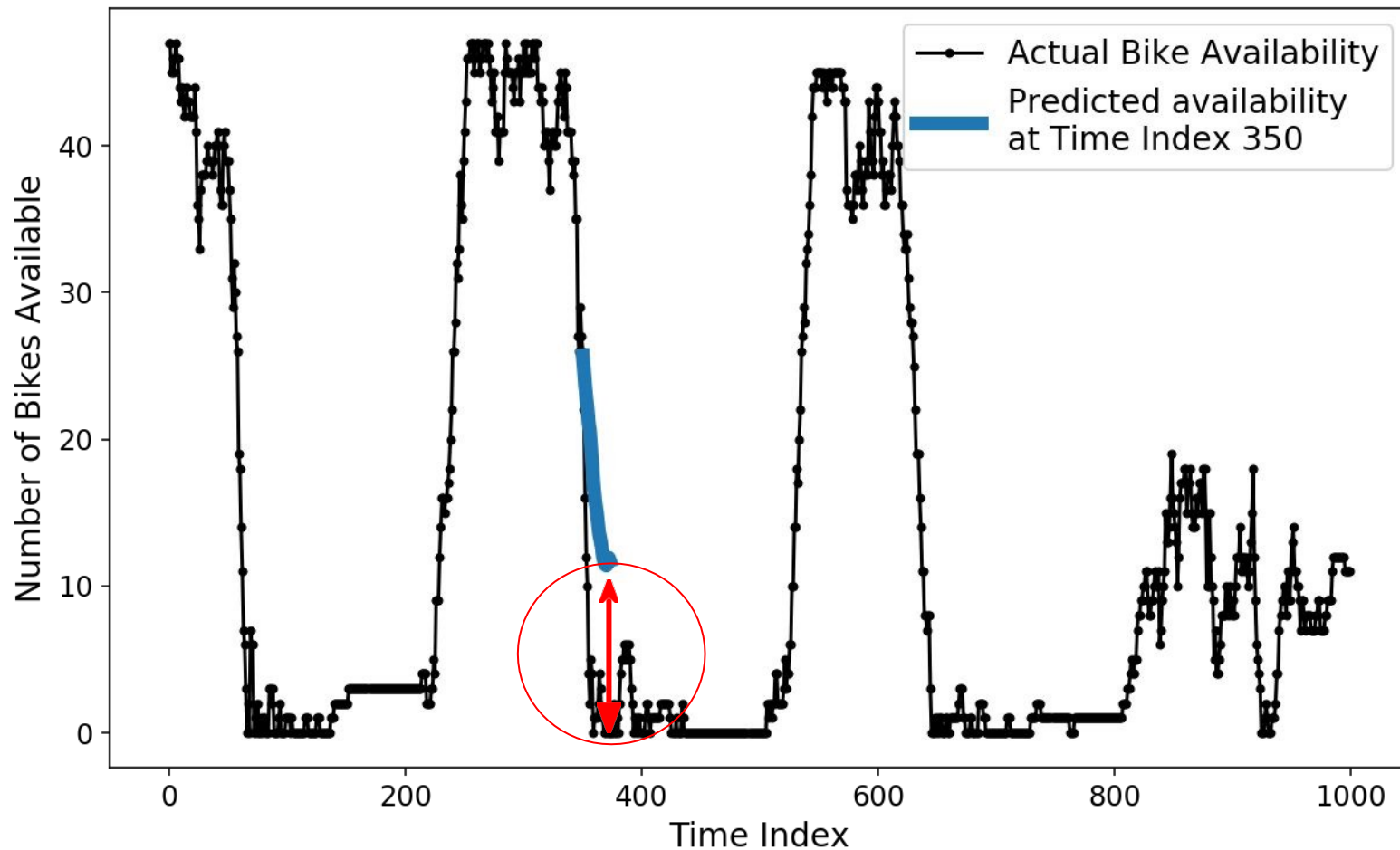
Негізгі үлгі: Болашақ = Өткен

Көріністерді болжау

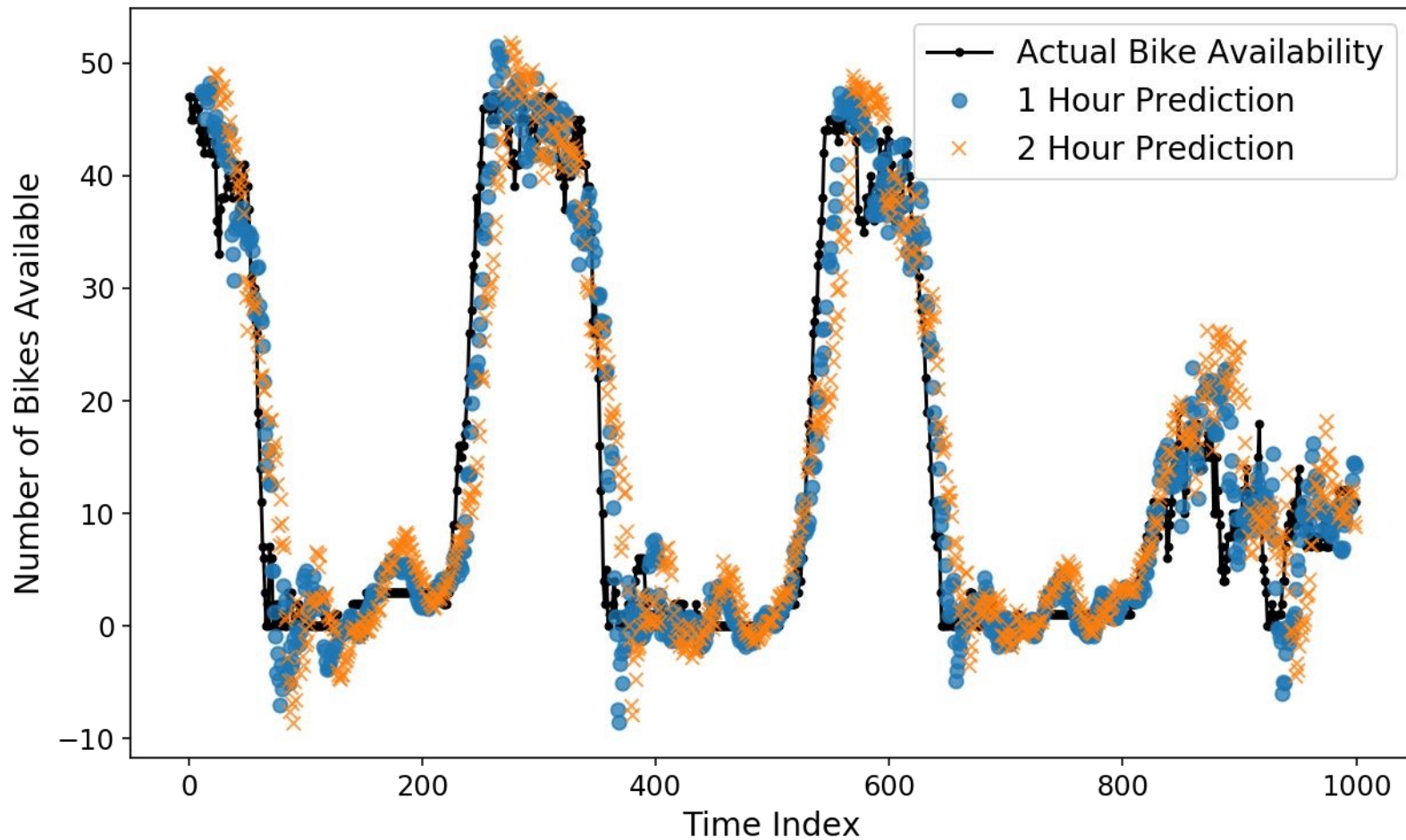

Көріністерді болжау

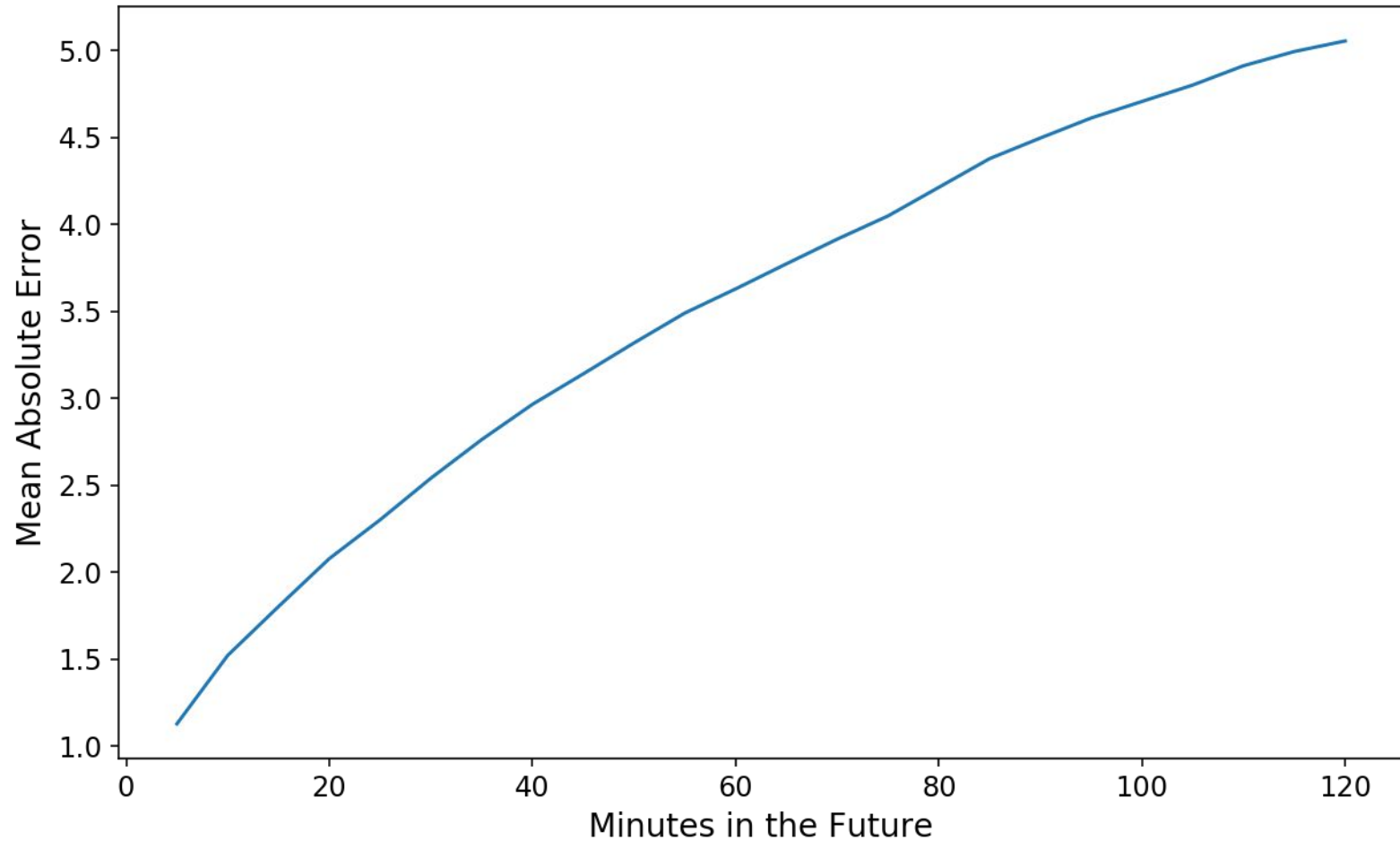

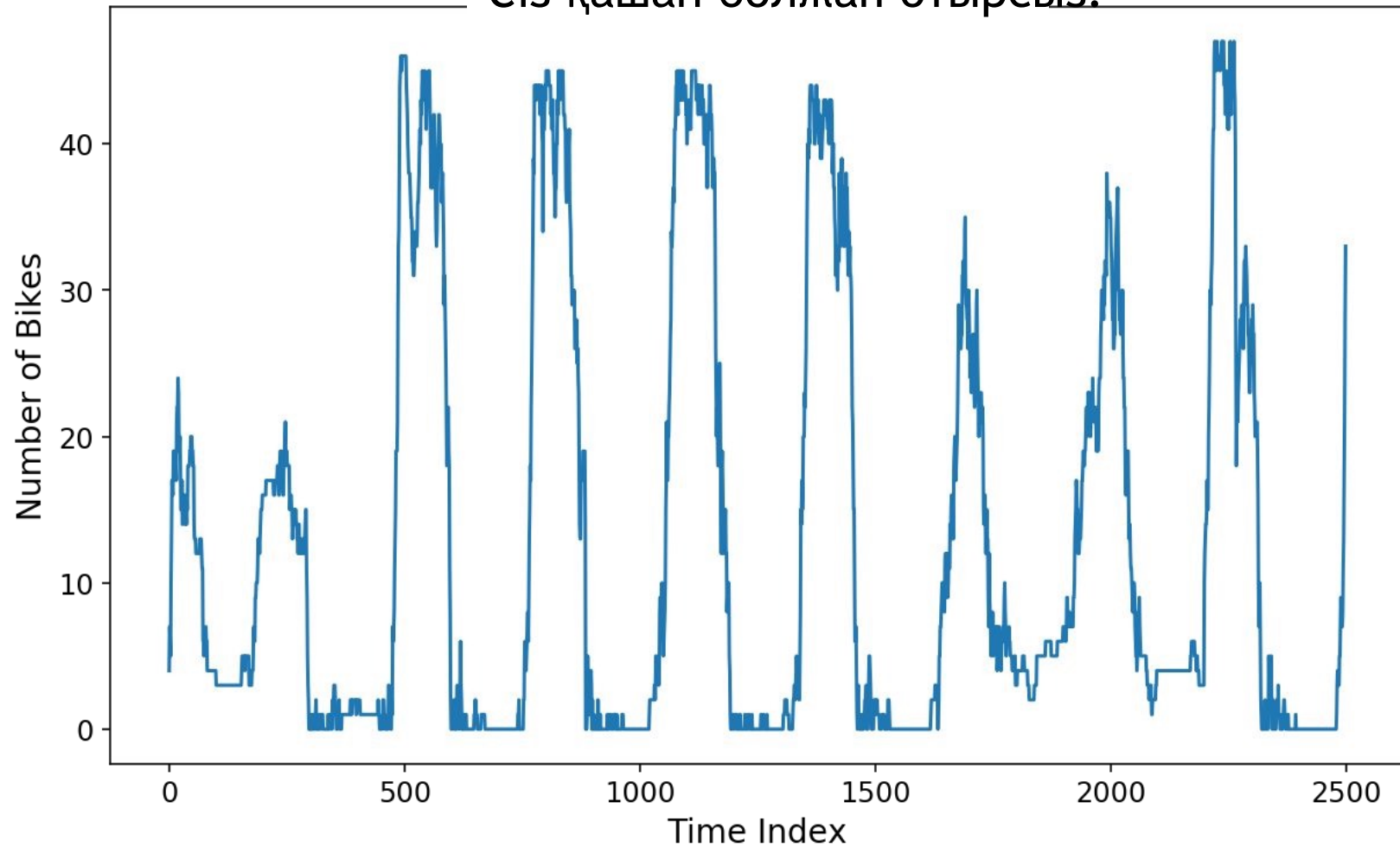
Көріністерді болжау

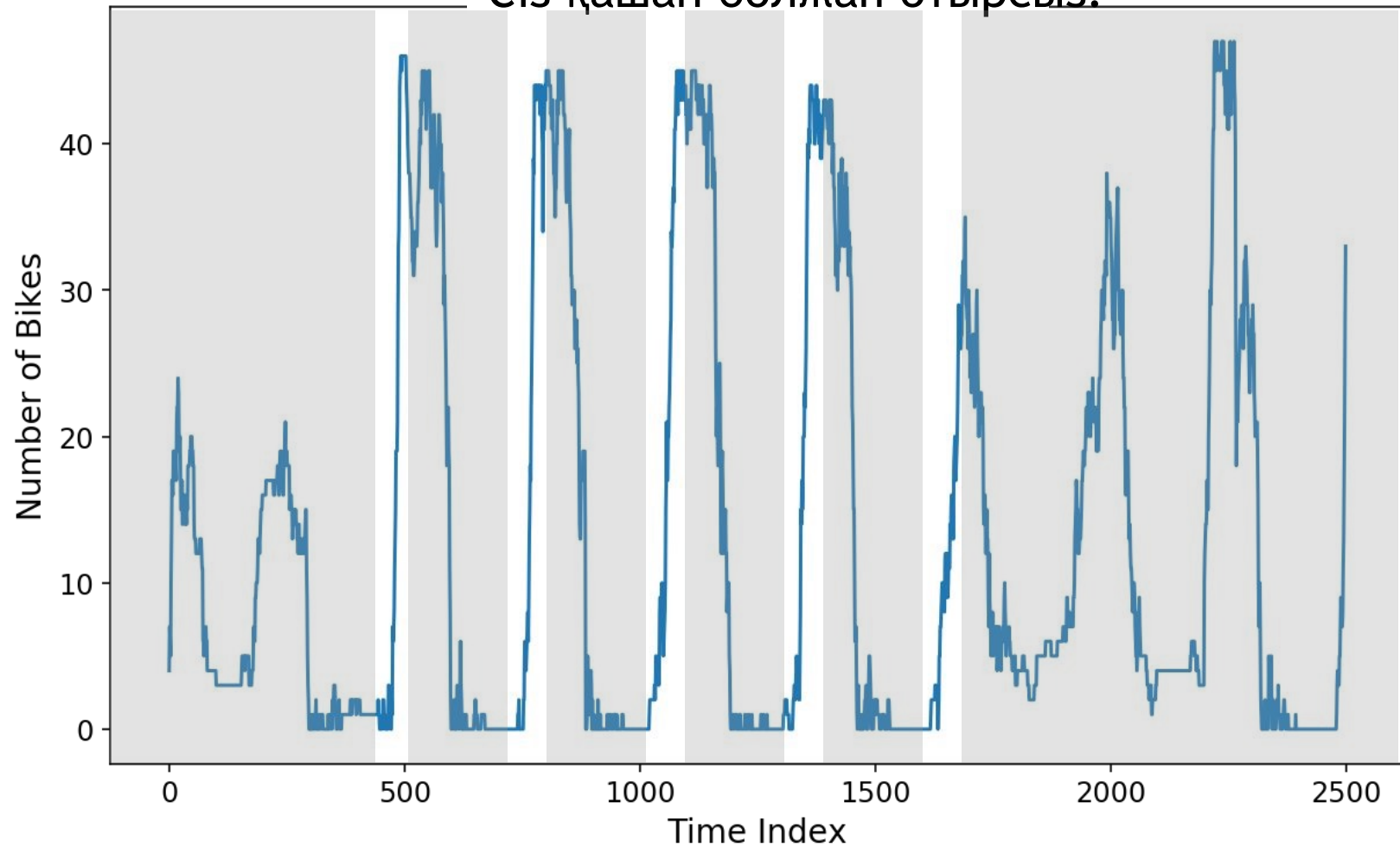
Метрикаларды біріктіру

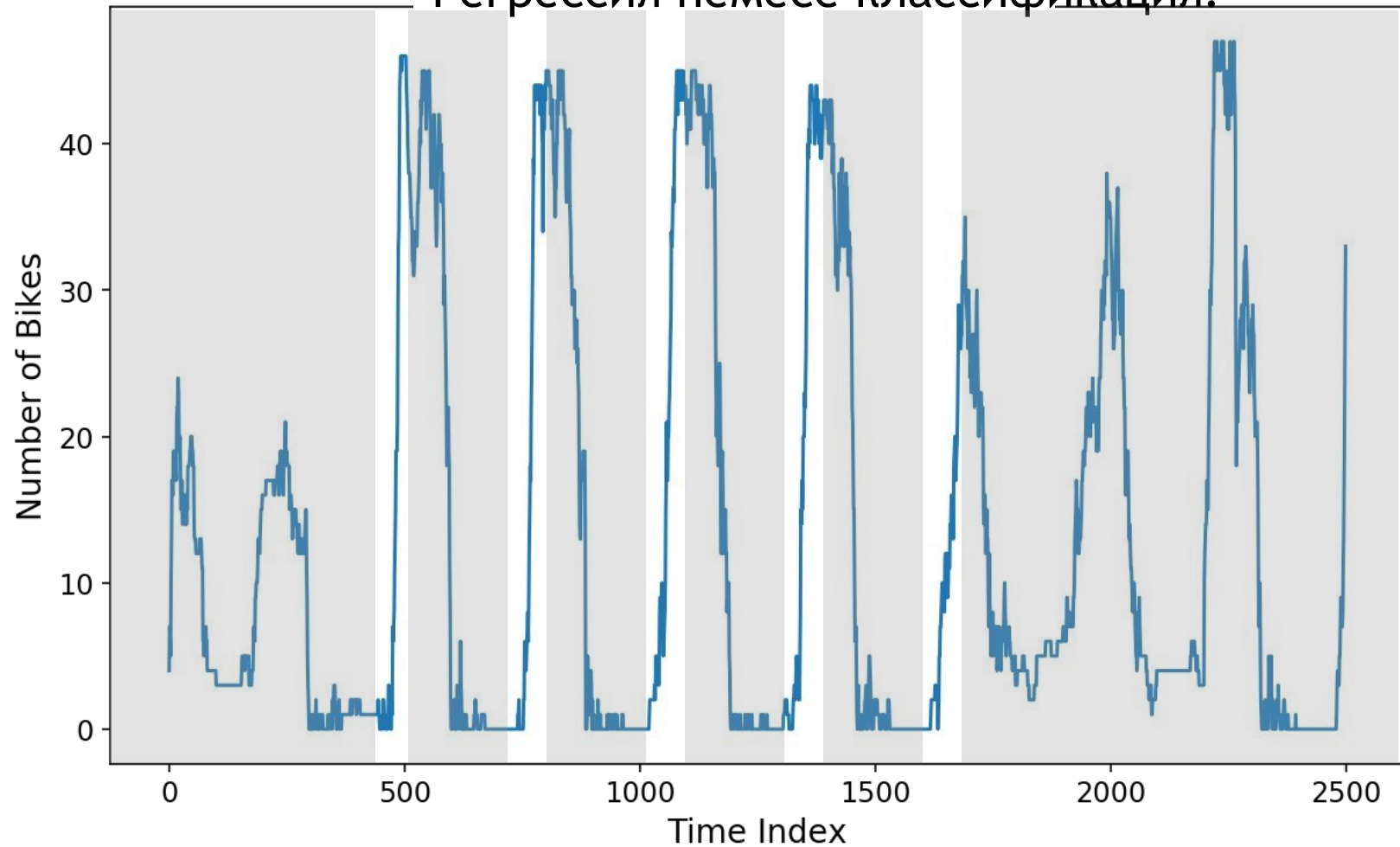
Сіз қашан болжап отырсыз?

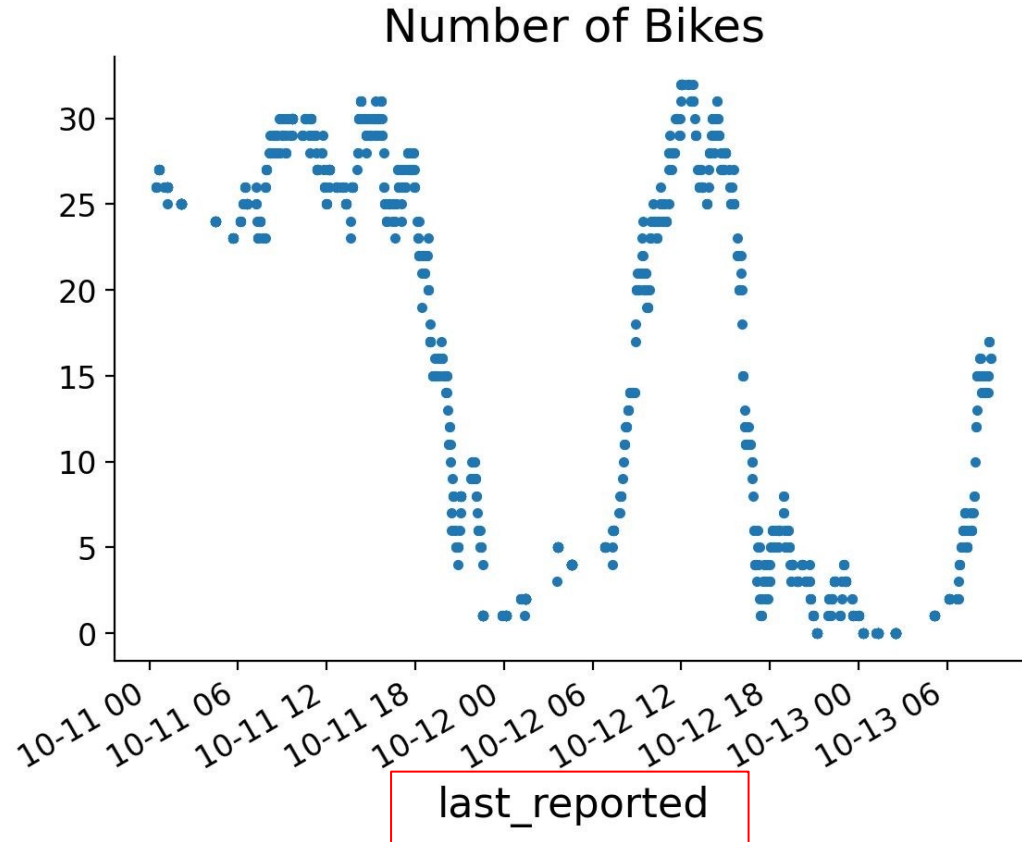
Сіз қашан болжап отырсыз?

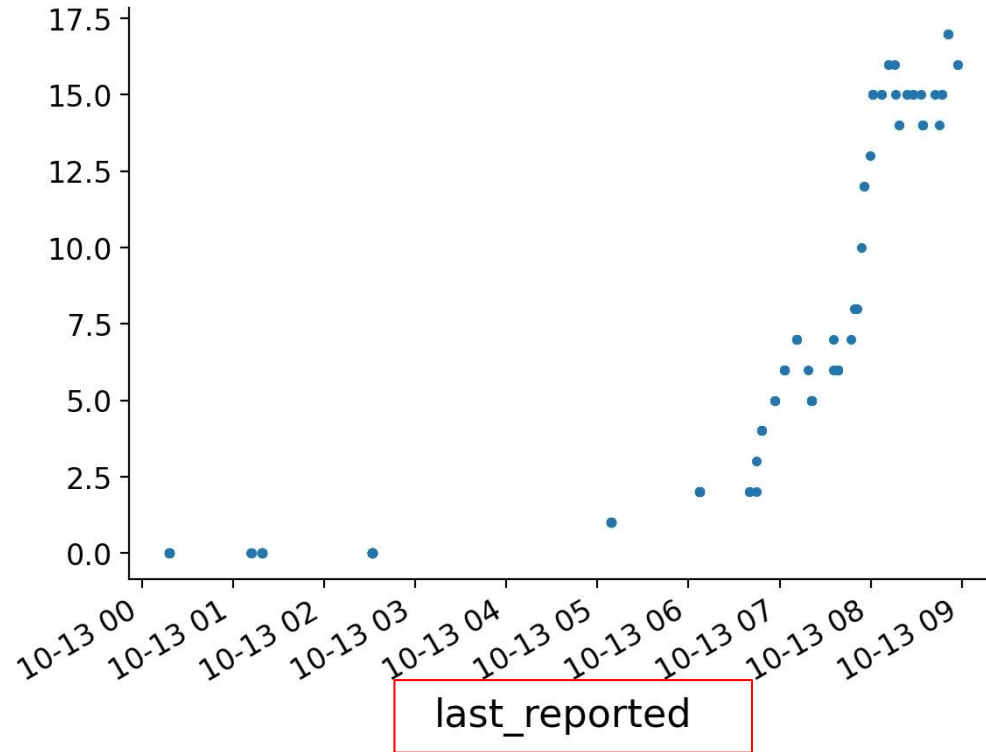
Регрессия немесе классификация?

Сіз болжау кезінде не
білесіз?

Number of Bikes

Сіз болжау кезінде не білесіз?

